

Indeks potrošačkih cijena (CPI) *Decembar 2015. godine*

Prosječna godišnja inflacija u 2015. godini iznosila je 1,5%

Mjesečna deflacija u decembru 2015. godine, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je 0,3%, dok su potrošačke cijene u odnosu na isti mjesec prethodne godine bile u prosjeku više za 1,4%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu deflacije imali su pad cijena: goriva i maziva; voća; mesa; obuće. Potrošačke cijene u periodu januar-decembar 2015. godine u odnosu na isti period prethodne godine bile su u prosjeku više za 1,5%.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni pad cijena zabilježen je u grupama: Prevoz (-2,0%); Hrana i bezalkoholna pića (-0,3%); Odjeća i obuća (-0,3%); Hoteli i restorani (-0,3%), dok je rast cijena zabilježen u grupama: Alkoholna pića i duvan (0,1%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (0,1%). Cijene u grupama: Pokućstvo i rutinsko održavanje stana; Zdravlje; Komunikacije; Rekreacija i kultura; Obrazovanje; Ostali proizvodi i usluge su ostale na nivou cijena iz prethodnog mjeseca.

Pozitivne godišnje stope inflacije u decembru zabilježene su u grupama: Odjeća i obuća (5,0%); Hoteli i restorani (3,4%); Alkoholna pića i duvan (3,3%); Hrana i bezalkoholna pića (2,4%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (1,6%); Zdravlje (1,6%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (1,1%); Rekreacija i kultura (0,5%); Ostali proizvodi i usluge (0,5%); Komunikacije (0,1%), dok je negativna godišnja stopa inflacije zabilježena u grupi Prevoz (-4,6%).

**Grafik 1. Indeks potrošačkih cijena (CPI),
godišnje stope inflacije**

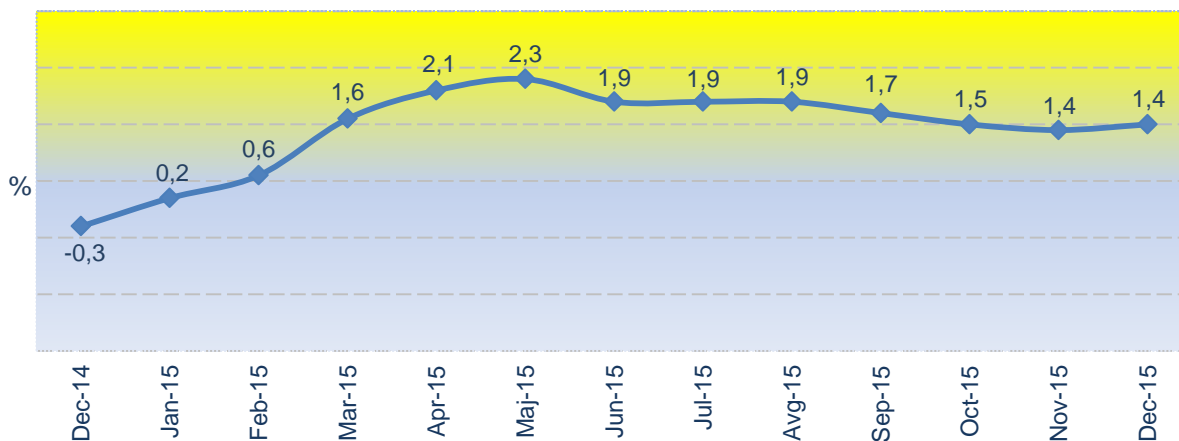

Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	Dec 2015 Ø 2014	Dec 2015 Nov 2015	Dec 2015 Dec 2014	Jan-Dec 2015 Jan-Dec 2014
00	CPI - ukupno	1000,0	1,5	-0,3	1,4	1,5
01	Hrana i bezalkoholna pića	386,4	2,5	-0,3	2,4	2,9
02	Alkoholna pića i duvan	37,9	3,7	0,1	3,3	2,7
03	Odjeća i obuća	70,7	8,9	-0,3	5,0	3,6
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	153,1	2,7	0,1	1,6	1,9
05	Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	46,9	0,5	0,0	1,1	0,1
06	Zdravlje	38,2	3,2	0,0	1,6	2,5
07	Prevoz	101,0	-8,7	-2,0	-4,6	-4,2
08	Komunikacije	57,1	0,2	0,0	0,1	0,0
09	Rekreacija i kultura	27,2	1,9	0,0	0,5	1,7
10	Obrazovanje	15,7	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Hoteli i restorani	23,0	1,7	-0,3	3,4	2,4
12	Ostali proizvodi i usluge	42,8	-0,1	0,0	0,5	0,0

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), decembar 2015.

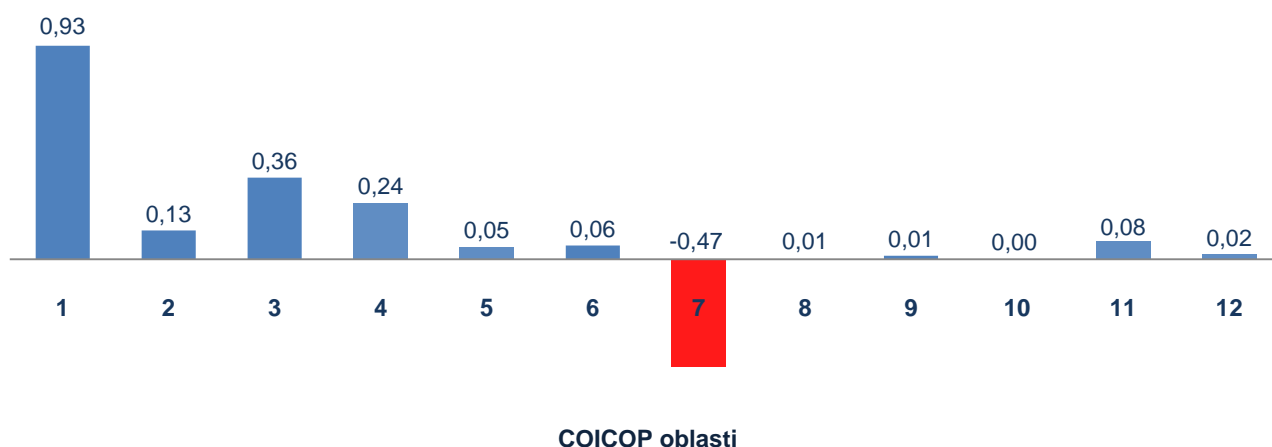

Tabela 2. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, dec. 2015.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0114	Mlijeko, sir i jaja	84,3	0,5	0,04
0115	Ulja i masti	16,3	1,3	0,02
0454	Čvrsta goriva	40,0	0,3	0,01
0411/2	Stvarne rente	13,2	0,7	0,01
0113	Riba	10,6	0,7	0,01
0211	Žestoka alkoholna pića	6,5	0,8	0,01
<hr/>				
0117	Povrće	38,4	-0,3	-0,01
0321/2	Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	30,8	-0,6	-0,02
0112	Meso	104,6	-0,8	-0,08
0116	Voće	22,5	-4,5	-0,10
0722	Gorivo i mazivo	51,0	-4,1	-0,22

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, dec. 2015.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0312	Odjeća	39,3	6,1	0,24
0115	Ulja i masti	16,3	14,2	0,23
0116	Voće	22,5	7,9	0,18
0112	Meso	104,6	1,4	0,14
0321/2	Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	30,8	3,8	0,12
0220	Duvan	25,2	3,6	0,09
0117	Povrće	38,4	2,1	0,08
0122	Mineralna voda, bezalkoholna pića, voćni i povrćni sokovi	12,5	6,3	0,08
0723	Održavanje i popravka vozila	11,7	6,5	0,08
0432	Usluge za održavanje i popravku stanova	7,7	8,9	0,07
0111	Hljeb i žitarice	61,7	1,0	0,06
0441	Snabdijevanje vodom	12,4	5,1	0,06
0442	Oдноšenje smeća	3,6	16,6	0,06
<hr/>				
0932	Oprema za sport, kampovanje i rekreaciju na otvorenom	0,7	-8,5	-0,01
0520	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	3,6	-2,6	-0,01
0121	Kafa, čaj i kakao	8,7	-1,8	-0,02
0722	Gorivo i mazivo	51,0	-11,1	-0,56

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su najvažniji kratkoročni indikatori i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009. godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, kao i penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Podaci se publikuju shodno Kalendaru objavljivanja podataka, kao i na našem web sajtu www.monstat.org

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data podgrupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0,5% ($10 \cdot 5\% = 0,5\%$ - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene lijekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0,06% ($12 \cdot 0,5\% = 0,06\%$ - pošto je učešće lijekova u ukupnim troškovima 0,5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2
Telefon (+382) 20 230-811; telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Miroslav PEJOVIĆ

Tel. +382-20-230 805